

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.6.-15.6.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *Kamatna stopa 0,15% u evrozoni*
- *Negativna kamatna stopa na o/n kod ECB*
- *Inflacija EZ 0,50%*
- *Uskoro povećanje kamatne stope u Velikoj Britaniji*

Evropska Centralna Banka (ECB) je smanjila referentnu kamatnu stopu sa 0,25% na 0,15%. Smanjenjem referentne kamatne stope, ECB želi da pomogne uspavanoj privredi evrozone kroz jeftine izvore kreditiranja privrede te kroz sprečavanje moguće deflacije. Okidač za smanjenje kamatne stope je prvenstveno bila inflacija evrozone koja je znatno ispod nivoa ciljane inflacije od strane ECB-a. Objavljena stopa inflacije za maj je 0,50% što je lošiji podatak od očekivanja koja su išla do 0,70%. Da bi se pokazao značajniji oporavak evrozone, ECB su postavili ciljanu inflaciju od 2% koji je potrebno da dostigne evrozona. Pojedini analitičari su skeptični zbog smanjenja kamatne stope, te smatraju da nisu sigurni da će ovaj mehanizam pomoći u bitnijem oporavku tržišta. Razlog tome je velika diferencijacija između privreda zemalja evrozone te se ista

monetarna politika neće reflektovati na sve zemlje isto. Velika je razlika između južnih zemalja (Grčka, Španija, Portugalija...) i npr. Njemače. Dok u Španiji jedna četvrtina svih preduzeća ima problema sa vraćanja dugova bankama ili u Portugaliji čak jedna trećina, u Njemačkoj je to tek jedno preduzeće od sto preduzeća tako da u principu ovakva mjera monetarne politike će biti od veće koristi južnijim zemljama koje su više u problemima. Pored smanjenja referentne kamatne stope, ECB je uvela negativnu kamatnu stopu za overnight oročenje kod ECB te je kamatna stopa sa 0% smanjena na -0,1%. Ovim potezom ECB želi da demotiviše banke da deponuju sredstva kod ECB i time guraju novac na tržište. Ovakva mjera će doprinijeti da više novca bude dostupno na tržištu za privredu te se samim tim pokušava izaći iz stagnacije privrede i izbjeći moguću deflaciju evra. Uvođenjem ovakve mjere, banke će imati smanjenje prihoda a s tim dalje ide da će banke na svaki način pokušati da vrate izgubljene prihode (pogotovo banke čiji su poslovi zasnovani samo na klasičnom bankarstvu, krediti i depoziti). Zbog toga banke će sve češće ulaziti u rizične aktivnosti te postoji mogućnost stvaranja "mjehura" kao 2008. godine. Nakon što je Mario Draghi najavio nove mjere monetarne politike, kurs evra je pao za više od 1% u odnosu na dolar.

Guverner Centralne Banke Engleske (BoE) Mark Carney je na izjavi na konferenciji za štampu da bi BoE mogla podići kamatne stope prije nego što je planirano ukoliko se nastavi ovakav trend jačanja britanske privrede. Britanska privreda trenutno ima najveći rast, međutim Carney je i dalje oprezan i smatra da i dalje postoje rizici za rast britanske privrede. Ukoliko dođe do povećanja kamatnih stopa, BoE bi bila prva banka koja je podigla kamatne stope nakon nastanka finansijske krize. Kamatna stopa zasad i dalje ostala 0,50%.

1.2 Američko tržište

- *Američki dolar među natraženijim valutama*
- *FED ne žuri sa povećanjem kamata*
- *Optimističan stav u vezi oporavka privrede, ali prva kvartalna kontrakcija od 2011. godine*
- *Stabilna vrijednost CAD*

Centralna Banka Kanade (BoC) je na posljednoj sjednici zadržala kao i očekivano kamatnu stopu od 1% gdje je još od septembra 2010. godine. Kanadska i globalna ekonomija je u prvom kvartalu ove godine sporije rasla nego što se očekivalo dok je slabija domaća valuta i više cijene energenata samo privremeno uvećale potrošačke cijene ali je i povećala inostranu tražnju što podržava izvoz i investicije što će uticati na brži oporavak privrede, objavila je BoC. BoC dalje navodi da će buduća ekonomska kretanja uticati na odluku centralne banke o daljim akcijama koja su trenutno moguća u oba pravca. Privredni rast koji je u Kanadi usporen u prvom kvartalu ove godine, guverneru BoC Polozu daje prostora da i dalje zadrži labavu monetarnu politiku nevezano za inflaciju. Broj zaposlenih ljudi u Kanadi je u maju uvećan za 25.800 dok je stopa nezaposlenosti ostala nepromijenjena na 7%.

Američka privreda je u maju otvorila 217 hiljada radnih mjesta bez poljoprivrednog sektora čime je oboren najviši nivo zaposlenosti bez poljoprivrednog sektora još od januara 2008. godine. Stopa nezaposlenosti je u navedenom periodu ostala na nivou iz prethodnog mjeseca na 6,3%. Brojke sa tržišta rada upućuju na stabilan rast zaposlenosti što Federalnim rezervama daje potrebnu sigurnost da polako izađe iz svoje ekstremne labave politike. Oporavak američke privrede poslije velike krize od 2007-2009. godine je u maju dostigla bitan prag. Zaposlenost se uvećala na 138,46 miliona što je iznad zadnjeg maksimuma iz januara 2008. godine. Preko šest godina je bilo potrebno da se vrate izgubljena radna mjesta od zadnje velike recesije, četiri godine poslije recesije iz 2001. i oko dvije ili manje godina za »starije« recesije. Recesija iz 2007-2009, je prema ovim navodima najteža još od drugog svjetskog rata dok je rast u fazi oporavka bio najsporiji.

Privreda u SAD je u prethodnom periodu umjerenim tempom rasla dok se stanje na tržištu rada blago poboljšalo navodi se u objavljenom izvještaju Beige Book od strane Fed-a. Čelnici Federalnih rezervi su zadovoljni razvojem u segmentu potrošnje, koja je uvećana u svih dvanaest regiona, najviše zahvaljujući rastu prodaje automobila.

1.3. Azijsko tržište

- *Snažan rast privrede Australije u prvom kvartalu*
- *Rast inflacije u Kini na 2.5%*
- *Geopolitička situacija povećala tražnju za JPY*

Akcije Evropske Centralne Banke, u vidu postavljanja negativne kamate na depozite i smanjenja referentne kamate na 0.10%, imale su pozitivan uticaj na ulaganja investitora u rizičniju aktivu. Niske kamatne stope najvećih privreda i labava monetarna politika ostavljaju postora za jeftino prikupljanje novčanih sredstava, povećanje potrošnje i investiranja. Kombinacija navedenog i stav RBA (Rezervne Banke Australije) da slijedi period stabilizacije monetarne politike veoma je interesantan za ulaganje u ovu visokoprinosnu valutu, koja je uz britansku funtu bila najtraženija u prvoj polovini maja. Australijska privreda je imala snažan rast u prvom kvartalu od 3.5%, kao posljedica velikog buma u izvozu prirodnih resursa. Očekuje se rast privrede na stabilnom nivou do

kraja godine, ali postoji određen stepen rizika pada tražnje iz Kine, što ostavlja ekonomiju Australije osjetljivu na globalne promjene.

Veliku kočnicu kineskoj ekonomiji predstavlja slaba aktivnost sektora nekretnina. Projekcije vlade za rastom od 7.5% bi mogle ozbiljno da budu ugrožene upravo zbog slabog izdanja pomenutog sektora. Kako bi stopa rasta ostala na stabilnom nivou, prema svemu sudeći, neophodno će biti uvođenje novi mjera stimulacije, preventivno u vidu smanjivanja kamatne stope i cijene pozajmljivanja sredstava. Ipak, proizvodnja se u aprilu povećala na petomjesečni maksimum, dok je sektor usluga takođe prikazao ohrabrujuće podatke. Samo dan nakon što je Centralna banka Kine , u strahu od pada opšteg nivoa cijena, smanjila stopu obavezne rezerve bankama i podstakla likvidnost, stopa inflacije je objavljena na nivou od 2.5%. Rast inflacije djelimično je otklonio bojazni u vezi sa padom u zonu deflacije, ali trenutna stopa i dalje ostaje dosta ispod ciljanih 3.5%.

Trenutna geopolitička situacija pružila je podršku japanskoj jenu, kao valuta u koju investitori tradicionalno ulažu u nesigurnim vremenima. Rast vrijednosti JPY je ipak bio ograničen nakon saopštenja BoJ da je podizanje stope PDV ipak ostavilo veće posljedice po ličnu potrošnju nego što se prognoziralo. Promjena u monetarnoj politici i kamatnim stopama nije bilo, ali postoji mogućnost dodatne stimulacije, kako bi se podstakla posrnula potrošnja.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.05-18.06.2014

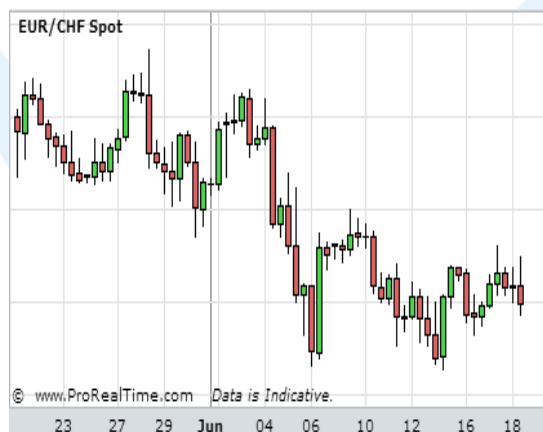
EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

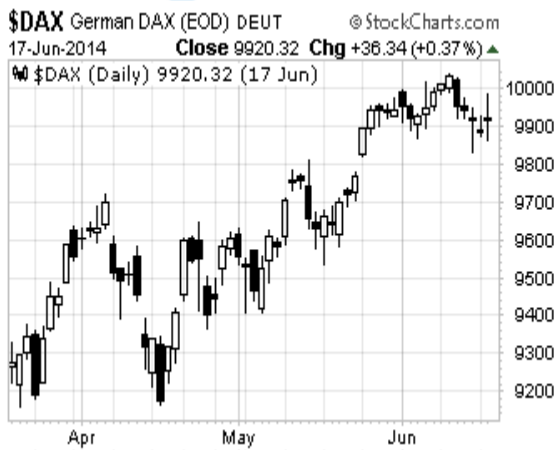
Nakon objave podataka o kineskom proizvodnom sektoru, cijena zlata je dostigla najnižu vrijednost u toku dana od 1.242,20 dolara za uncu. Ovo je najniži dnevni nivo cijene zlata nakon februara ove godine. Nakon smanjenja referentne kamatne stope od strane ECB-a na nivo od 0,15%, te uvođenje negativne kamatne stope na oročenje sredstva kod ECB, cijena zlata je porasla za skoro 0,89% i tako dostigla vrijednost tog dana od 1.254,60 dolara za uncu zlata. Bolji podaci sa američkog tržišta rada su takođe podršku cijeni zlata. Cijena zlata je nastavila da raste nakon boljih podataka iz Amerike zbog kojih investitori očekuju da će FED povećati referentnu kamatnu stopu. Takođe, eskalacija sukoba u Iraku je takođe uticala na porast cijene zlata, tako da je nakon dešavanja u Iraku cijena zlata dostigla nivo od 1.276,8 dolara za uncu što predstavlja dvosedmični maksimum vrijednosti zlata. Nakon objave predsjednika Baraka Obame da će Amerika ući u sukobe protiv militanata u Iraku, zlato je opet postalo "safe-haven" za investitore.

2.1. Kretanje cijene nafte

Vrijednost nafte je imala rast od nevjerojatnih 6.5% u posmartanom izvještajnom periodu. Navedeno je prvenstveno posljedica krizne situacije na Bliskom Istoku. Terorističke organizacije Al-Qaeda i ISIS su preuzele kontrolu nad sjevernim dijelom Iraka i približile se glavnom gradu države. Irak predstavlja drugu članicu OPECa po količini proizvodnje nafte, sa učešćem od 10%. Mogućnost izbijanja građanskog rata u ovoj zemlji i vojne intervencije SAD, predstavlja prijetnju po izvoz nafte i njenu ponudu na tržištu. Dodatni rast cijena su podstakli sukobi u Ukrajini, u koji ma je zapaljen dio gasovoda koji vodi od Rusije prema Evropi.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 16.06. do 30.06.2014	Očekivanja	Prethodno
16.06.2014	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.5%	0.7%
17.06.2014	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (May)	1.7%	1.8%
	11:00	EUR	ZEW Survey - Economic Sentiment (Jun)	59.6	55.2
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (May)	2.0%	2.0%
18.06.2014	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
	20:00	USD	Fed Interest Rate Decision (Jun 18)	0.25%	0.25%
	20:00	USD	Fed Pace of Treasury and MBS Purchase Program	\$35B	\$45B
	20:30	USD	Fed's Monetary Policy Statement and press conference		
19.06.2014	10:30	GBP	Retail Sales (YoY) (May)	4.3%	6.5%
20.06.2014	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (May)	2.1%	2.0%
	16:00	EUR	Consumer Confidence (Jun)	-6.5	-7.1
23.06.2014	03:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (Jun)		49.4
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Jun)		53.4
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Jun)		53.2
24.06.2014	10:30	GBP	Inflation Report Hearings		
25.06.2014	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q1)	-1.6%	2.6%
	15:45	USD	Markit Services PMI (Jun)		58.1
26.06.2014	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)		2.7%
27.06.2014	01:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (May)		3.4%
	01:30	JPY	Unemployment Rate (May)		3.6%
	14:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Jun)		0.9%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Jun)		81.9
30.06.2014	08:00	EUR	DE Retail Sales (YoY) (May)		3.4%
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		0.5%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	03.07.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	30.07.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.07.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	16.07.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.06.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	13.06.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	01.07.2014